

B. Olbracht

VĚDA O VÍTĚZSTVÍ

Plánování, periodizace a optimalizace plaveckého tréninku

Kapitola č. 9

Vzory pro plánování a periodizaci

Abychom pomohli trenérovi se systematickým a dobře propracovaným plánováním a periodizací tréninku, načrtli jsme vzory pro plánování:

- víceletého plánu
- ročního plánu
- makrocyklu s různými periodizacemi
- mezocyklu a mikrocyklu

Pracovní plány pro makrocyklus, mezocyklus a mikrocyklus jsou doplněny praktickými a užitečnými doporučeními a směrnicemi, které zajišťují postupné kroky. Všechny tyto vzory jsou nejen užitečné pro tréninkové plánování a periodizaci, ale mohou být také použity pro zaznamenání nejdůležitějších pozorování a dat provedeného tréninku. Tato tréninková dokumentace pomůže zajistit přehled o dokončeném tréninku a dodat základ pro vyhodnocování jeho účinků.

Hodně štěstí při plánování!

Víceletý plán

	Víceletý plán									
	Základní trénink					budovací trénink			Vrcholový trénink	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Tréninkový rok:										
Výkonnostní cíle:										
Tréninkové týdny										
Počet / rok:										
Tréninkové dny										
Počet / rok:										
Tréninkové jednotky										
Počet / týden:										
Délka trvání:										
Dvoufázový trénink										
Počet týdnů:										
Objem										
Km / rok:										
Posilovací trénink										
Typ:										
Počet jednotek / týden:										
Délka trvání:										
Doplňkové sporty										
Strávený čas / měsíc:										
Typ:										
Výhodnocovací testy										
Typ:										

	Roční plán:						Rok:				
	Září	Říjen	Listopad	Prosinec	Leden	Únor					
Z i m a											
Závody											
Všeobecné cíle											
Testy											
Počet tréninkových jednotek za týden											
Trvání											
Objem											
Typ tréninku											
Suchá příprava											

L é t o	Březen	Duben	Květen	Červen	Červenec	Srpen
Závody						
Všeobecné cíle						
Testy —						
Počet tréninkových jednotek za týden						
Trvání						
Objem						
Typ tréninku						
Suchá příprava						

Doporučení pro periodizaci makrocyklu

Krok	Popis	Návod k provedení úkolu
1. Číslo tréninkového týdne <u>Datum – pondělí</u>	⇒	* Vlož datum pondělka každého tréninkového týdne (pondělí / měsíc: např.: 05/05 = pondělí, 5. května)
2. Závody	⇒	* Nejprve urči vrcholné závody, potom závody kontrolní (později je vždy možné přidat další závody, vyhovují-li periodizaci)
3. Období Mezocyklus Mikrocyklus	⇒	* Urči období, která mohou ovlivnit průběh tréninku (např.: zkoušky = nepravidelná docházka; prázdniny = možnost objemového tréninkového programu; (povinná) tréninková soustředění = tato musí být připravena a vyvážena). * Po uvážení všech těchto prvků rozdeľ makrocyklus, nejprve urči závodní tréninkové období, potom přechodné období a nakonec základní tréninkové období. Potom rozdeľ makrocykly na jednotlivé mezocykly a mikrocykly. Toto rozdeľení přehledně sestavuje tréninkové cíle ročního plánu do časové stavby (např.: Ve kterém mezocyklu a jak dlouho se bude pracovat na aerobní kapacitě?). * Postupně očisľuj mezocykly a mikrocykly pro tréninkový deník.
4. <u>Tréninkové jednotky ve vodě</u> Tréninkové jednotky na suchu	⇒	* Vyplň počet tréninkových jednotek ve vodě a na suchu. Každý závodní půlden se počítá jako tréninková jednotka.
5. REG. AEK 1 (AEK 2) ANK AEV ANV MS VS VyS	⇒	* Urči zamýšlený počet různých typů tréninku ve vodě a na suchu v jednom týdnu (viz. Zkratky). Protože s výjimkou regeneračního tréninku (REG.) se tyto počty vztahují k typům cvičení a ne k tréninkovým jednotkám obsahujícím tato specifická cvičení, součet všech typů cvičení se může lišit od počtu tréninkových jednotek (např.: jedna tréninková jednotka může obsahovat série anaerobní kapacity (ANK) i anaerobního výkonu (ANV). Poznámky: - REG. = celý trénink je strávený regenerací (intenzita LA1 nebo dokonce pomaleji) a relaxací. Může obsahovat <u>několik</u> sprintů, cvičení, techniku. - AEK 1 = v jedné tréninkové jednotce je obsažena intenzivní i extenzivní práce (objem série nejméně 600 – 1200 metrů, žádná cvičení; technika, atd. v hlavní sérii). - AEK 2 = extenzivní práce je naplánována do tréninkové jednotky následující po jednotce intenzivní (závod nebo jednotka obsahující dlouhou sérii ANK, ANV nebo AEV). Zaznamenej počet jednotek AEK 2 (v závorce za počet jednotek AEK 1).
6. <u>Objem</u> HZ = <u>Intenzita</u> Intenzita ↑ Objem ⇒	⇒	* Nakonec zhruba a schématicky urči týdenní objem a intenzitu. Přesná čísla budou zaznamenána později. Tento schématický koncept nám pomůže navrhout tréninkový plán, který je postupně náročnější a pomáhá vyvarovat se „trénování příliš mnoho, příliš brzo“, což by způsobilo, že plavec je vyčerpaný, když začíná náročné závodní tréninkové období. Pro každý „kvalitnější trénink“ (náročnější než extenzivní nebo regenerační trénink) specifikujeme stupeň intenzity pomocí malého trojúhelníku, výška reprezentuje intenzitu, základna objem.
7. <u>Ostatní</u>	⇒	* Použij tento prostor je k zaznamenání jiných typů tréninku, například běhu atd. ... uvést návštěvu lékaře, testy... atd.

Zkratky: REG = regenerace, AEK = aerobní kapacita, ANK = anaerobní kapacita, AEV = aerobní výkon, ANV = anaerobní výkon, HZ = hlavní způsob, Suchá příprava: MS = trénink maximální síly, VS = trénink výbušné síly, VyS = trénink vytrvalostní síly

Doporučení pro vypracování plánu na mezocyklus a mikrocyklus

Krok	Popis	Návod k provedení
1.	Mezocyklus	⇒ * Určení mezocyklu v makrocyklu
2.	Plav. Trénink: dopo: Typ Objem TJ odpo: Typ Objem TJ Suchá příprava: Typ Délka trvání TJ Ostatní	⇒ * Hlavní operací je naplánovat různé typy tréninkových cvičení a jejich objem, aby bylo zajištěno dosažení maximálních výhod z tréninkového podnětu. Často je třeba najít kompromis mezi ideální, ale teoretickou situací a tím, co je prakticky proveditelné (např.: přístup na bazén může být někdy omezený, a tím jsou limitovány tréninkové možnosti). Každý z následujících kroků musí být proveden současně jak pro plavecký trénink, tak pro trénink na suchu, aby byla zajištěna souhra obou typů tréninku současně. Jsou navrženy a sestaveny všechny mikrocykly v mezocyklu současně, aby se udržel přehled a zajistila souvislost obsahu tréninku <u>Postup:</u> a-* Začít s plánováním nejdůležitějších tréninkových cvičení vzhledem k cílům makrocyklu. b-* Potom zařadit méně důležité tréninkové prvky, avšak vyvarovat se jakýchkoliv negativních vzájemných působení mezi různými typy tréninkových cvičení. Sprinty, trénink frekvence a techniky nejsou v makrocyklu zvlášť uvedeny, ale nyní musí být specifikovány. Sprinty musí být naplánovány ve třech z pěti tréninkových jednotek (ne příliš mnoho opakování, ale musí být dobře provedeny). c-* Nakonec jsou mezery vyplněny regeneračním tréninkem. d-* Denně je zaznamenán celkový objem tréninkové jednotky stejně jako různých typů tréninkových cvičení. e-* Jsou zaznamenány všechny jiné činnosti, poznámky které mohou být důležité pro plánování. <u>Praktický návod:</u> Je stále více důležité specifikovat různé typy cvičení, zejména série aerobní kapacity. a-* V tomto stádiu je možné stanovit pouze série AEK 1 a proto je pro tento typ cvičení použita zkratka AEK AEK 2 přichází v úvahu, až když je intenzivní tréninková jednotka (může být závod) následována velmi extenzivní jednotkou. Frekvence jednotek AEK 2 za týden je zaznamenána pouze v týdenním přehledu. b-* Do závorek je zaznamenán objem typu cvičení. V případě AEK je specifikována do závorek intenzivní vložka, tj. typ cvičení použitý v intenzivní části a jeho objem, doplněný objemem extenzivního zbytku série. Jestliže je ANK kombinována s tréninkem frekvence, ANK (m) bude doplněno o Fp, kde p znamená počet progresivních úseků (například 4 x 3 x 50 m progresivně 1-3 ⇒ p = 3) a m = celkový objem série. c-* Další specifikace: SPR (p) = počet sprintů, TE (x) = počet minut strávených tréninkem techniky (například starty, obrátky....), P (m) = objem série plavané pažemi, P (m) + Pa / Pb = série plavaná pažemi s packami a/nebo s pullbuoykou, N (m) = objem série plavané nohama.
<u>Informativní příklady:</u>		
	<i>AEK (ANK 400 + 1200) = AEK obsahující sérii 400 m ANK a po ní 1200 m extenzivní práce</i> <i>AEK (AEV 500 + 1500) = série AEK obsahující vložku AEV o 500 m a 1500 m extenzivní práce</i> <i>ANK (300) = série ANK v celkové délce 300 m</i> <i>ANK (750) F3 = série ANK v celkové délce 750 m postavená jako trénink frekvence se 3 progresivními úseky</i> <i>TE (15) = 15 minut techn. cvičení</i> <i>SPR (5) = 5 sprintů</i>	
3.	Celkem TJ Plavecký trénink Km Suchá příprava TJ Délka trvání min	⇒ * V tomto týdenním přehledu je uveden celkový týdenní počet pro: -plavecký trénink: počet tréninkových jednotek (TJ), počet bloků AEK2, ANK a ANV a závodních startů, (objem tréninku- km, REG, AEK 1, počet bloků AEV) -suchá příprava: počet tréninkových jednotek (TJ), jejich doba trvání v minutách (D min), a čas strávený MS, VS a VyS.

Zkratky: Typ = typ tréninkového cvičení, REG = regenerace (La < nebo = 1), , AEK1 + AEK2 = aerobní kapacita, ANK = anaerobní kapacita, AEV = aerobní výkon, ANV = anaerobní výkon, Z / S = počet závodů / počet startů, TJ = počet tréninkových jednotek, Km = objem v kilometrech, D min = doba trvání v minutách, MS = trénink maximální síly, VS = trénink výbušné síly, VyS = trénink vytrvalostní síly, TE a F = trénink techniky a frekvence, P = paže, N = nohy, SPR = sprinty, Pa = packy, De = destička, Pb = pullbuoyka

Mezocyklus	Mikrocyklus I.							Mikrocyklus II.							Mikrocyklus III.									
	Po	Út	Čt	Pá	So	Ne		Po	Út	Čt	Pá	So	Ne		Po	Út	Čt	Pá	So	Ne				
Plav. Trénink	Dopo. Typ Objem																							
	Odbo. Typ Objem																							
Suchá příprava :	Typ																							
Doba trvání TJ :	D min																							
Ostatní																								
Celkem TJ	REG AEK 1 AEK 2 ANK AEV ANV							REG AEK 1 AEK 2 ANK AEV ANV							REG AEK 1 AEK 2 ANK AEV ANV									
Plavecký trénink	Km																							
Suchá příprava TJ	MS		VS		VyS		P		N		Z/S		MS		VS		VyS		P		N		Z/S	
Doba trvání	D min																							

Mezocyklus	Mikrocyklus IV.							Mikrocyklus V.							Mikrocyklus VI.													
	Po	Út	St	Čt	Pá	So	Ne	Po	Út	St	Čt	Pá	So	Ne	Po	Út	St	Čt	Pá	So	Ne	Po	Út	St	Čt	Pá	So	Ne
Plav. Trénink Dopo. Typ Objem																												
Odpo. Typ Objem																												
Suchá příprava : Doba trvání TJ : Typ D min																												
Ostatní																												
Celkem TJ																												
Plavecký trénink Km																												
Suchá příprava TJ																												
Doba trvání D min																												